

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 12Cb/131/2007
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6407206717
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vojtech Ševčík
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2016:6407206717.8

Uznesenie

Okresný súd Žiar nad Hronom v právnej veci navrhovateľa: J. Y. G., G..M..B., so sídlom C. X, XXX XX H., V.: XX XXX XXX, právne zast.: U. Y., G..M..B., so sídlom C. X, XXX XX H., V.: XX XXX XXX, proti odporcovi: I. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom W. U. XX, XXX XX W. U., štátny občan SR, právne zast.: N.. D. Š., Z., G. XXX, XXX XX Ž. T. R., o návrhu na zaplatenie sumy vo výške 11 582,76 Eur (348 942,30 Sk), takto

rozhodol:

Navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 1 673,81 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu odporcu.

Odporca je p o v i n n ý nahradiť navrhovateľovi trovy odvolacieho konania vo výške 171,49 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

odôvodnenie:

Dňa 04. 07. 2007 podal navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu na tunajší súd návrh na zaplatenie sumy vo výške 11 582,76 Eur (348 942,30 Sk) s príslušenstvom.

Súd dňa 24. 01. 2012 rozhodol rozsudkom č. k. 12Cb/131/2007-86, v ktorom návrh navrhovateľa zamietol a zaviazal ho nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 1 000,64 Eur. Dňa 19. 10. 2012 doručil navrhovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu elektronické podanie nazvané „Odvolanie navrhovateľa proti výroku o trovách konania“, ktoré následne doplnil dňa 23. 10. 2012. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 43Cob/235/2011 zo dňa 31. 01. 2013 rozhodnutie Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 12Cb/131/2007-86 zo dňa 24. 01. 2012 v napadnutej časti výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Vo svojom uznesení uvádza, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné. Okresnému súdu vytýka, že sa v odôvodnení svojho rozhodnutia nevyšporiadal s návrhom navrhovateľa na rozhodnutie o trovách konania podľa § 150 ods. 1 O. s. p. a nezdôvodnil prečo § 150 ods. 1 O. s. p. v prejednávanej veci pri rozhodovaní o trovách konania neaplikoval, nakoľko bol navrhovateľom požiadany v podaní zo dňa 23. 01. 2012, aby bolo na toto ustanovenie prihliadnuté. V tejto súvislosti odvolací súd uviedol, že rozhodovanie o trovách konania je integrálnou súčasťou súdneho konania ako celku, preto aj na túto časť konania majú vplyv postuláty spravodlivého procesu, a to podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, súčasťou ktorých je aj princíp rovnosti účastníkov konania. Tento princíp je nutné aplikovať aj pri rozhodovaní o trovách konania. Súčasťou práva na spravodlivý proces je preto aj vytvorenie priestoru pre to, aby účastník konania mohol účinne uplatňovať a navrhnúť aplikáciu § 150 O. s. p. napriek tomu, že nie je v konaní úspešný (späťvzatie návrhu, zamietnutie návrhu), a aby mohli účastníci podávať námietky a argumenty, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodovanie súdu, s ktorými sa musí súd v rozhodnutí náležite vysporiadať. Okresnému súdu bolo tiež zo strany Krajského súdu vytýkané, že sa mal návrhom navrhovateľa na aplikáciu § 150 O. s. p. zaoberať a zvážiť, či sú alebo nie sú splnené predpoklady pre využitie moderačného oprávnenia súdu, hoc i sčasti, postupom podľa § 150 O. s. p. a svoj postup riadne odôvodniť. Tým, že prvostupňový súd žiadnym spôsobom neodôvodnil prečo na prejednávaný prípad

neaplikoval § 150 O. s. p. zasiahol do základného práva účastníka na spravodlivé konanie podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd. Okresný súd je povinný ďalej skúmať či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa u navrhovateľa, ktorý by bol s prihliadnutím na zásadu úspešnosti podľa § 142 ods. 1 O. s. p. inak povinný hradiť trovy konania odporcovi.

Tunajší súd nariadil na deň 12. 02. 2016 pojednávanie. V ňom právny zástupca navrhovateľa uvádza, že v danom prípade sú dôvody hodné osobitného zreteľa dané. Je tu dôvod pre aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ má za to, že skutočnosť, že odporca inicioval konanie spis. zn. 4C 283/2006 na základe, ktorého by mohol mať navrhovateľ informáciu o možnosti páchania trestného činu podvodu pri uzatváraní úverovej zmluvy nie je dostatočná. Tak ako je uvedené v rozhodnutí krajského súdu navrhovateľ v čase podania svojho návrhu na začatie konania, ako aj v čase rozhodovania okresného súdu nemal žiaden jednoznačný dôkaz o tom, že zmluva o medziúvere a stavebnom úvere bola neplatným právnym úkonom. Z tohto dôvodu návrh, ktorým sa odporca z dôvodu pôvodného konania pri uzatváraní zmluvy o mimoriadnom medziúvere, stavebnom úvere domáhal určenia neplatnosti predmetnej zmluvy bolo okresným súdom zamietnuté predmetné rozhodnutie. Následne opatril krajský súd a až rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky došlo k zrušeniu rozsudku krajského súdu a vráteniu veci na ďalšie konanie. Vzhľadom na tieto skutočnosti samotný právny zástupca navrhovateľa absolútne nemôže súhlasiť s tým, že napriek vedomosti o trestnom konaní navrhovateľ trval na uplatnenom nároku. Navrhovateľ sa o spáchaní trestného činu dozvedel až v máji 2009, pričom aj napriek uvedenému okresný súd následne aj krajský súd nevyhoveli návrhu odporcu na určenie neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy voči odporcovi. Z uvedeného je teda zrejmé, že navrhovateľ sa na základe týchto rozhodnutí dôvodne domnieval o existencii nároku voči odporcovi a to aj napriek spáchaní trestného činu pri uzatváraní úverovej zmluvy. Na podporu aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p., navrhovateľ poukazuje aj na skutočnosť, že odporca mal vedomosť, že ide ručiť na úver vo výške 600 000 SK, ktorý bol dlžníkom zo strany Prvej stavebnej sporiteľne, a.s., aj poskytnutý, čím právnomu predchodcovi navrhovateľa vzniká pohľadávka z titulu nesplateného úveru, ktorá bola následne postúpená na navrhovateľa na základe čoho vznikla v konečnom dôsledku škoda navrhovateľovi. Odporca síce nemusel mať vedomosť o skutočnosti, ktoré viedli k spáchaní trestného činu avšak mal vedomosť, že bude ručiť za poskytnutie úveru vo výške 600 000 SK a svojim podpisom s týmto zabezpečením súhlasil. Navrhovateľ poukazuje aj na tú skutočnosť, že odporca uvádza, že v pôvodnom konaní zo strany M. Q., S. Š. sa dozvedel až v júni 2006 z predvolania polície, pričom odstúpenie od zmluvy a k výzve na plnenie došlo už v roku 2005. Napriek tomu odporca neuhradil dlžnú sumu ani čiastočne. Vzhľadom na tieto okolnosti právny zástupca navrhovateľa má za to, že v danom prípade by malo dôjsť k aplikácii ustanoveniu § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a odporcovi náhradu trov konania nepriznať.

Právny zástupca odporkyne uvádza: Vážení súd my, sa v plnom rozsahu pridriavame našich doterajších prednesov a tvrdení. Navrhovateľ je spoločnosť, ktorá sa od roku 1997 teda od jej vzniku zaoberá skupovaním rizikových pohľadávok a následne ich vymáhaním. Rovnako tomu bolo aj v prípade zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere číslo 1423445 6 04, ktorej je odporkyňa označená, ako ručiteľ. Táto zmluva bola rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom spis. zn. 4C 270/2011 zo dňa 05.11.2012 určená, ako absolútne neplatná a rozsudok nadobudol právoplatnosť 12.12.2012. Uvedená zmluva nevyvolala voči nikomu žiadne účinky a to ani voči odporkyňi, ktorá bola v zmluve označená, ako ručiteľ. Pokiaľ navrhovateľ tvrdí, že jeho právny predchodca od zmluvy odstúpil dňa 04.08.2005 je toto tvrdenie irelevantné s ohľadom na skutočnosť, že od absolútne neplatnej zmluvy nemožno odstúpiť. Odstúpiť možno iba od platnej zmluvy. Ani neplatné odstúpenie od zmluvy nevyvolalo voči žiadnej osobe žiadne právne účinky a už vôbec nezaložilo žiadne právo navrhovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia titulu odstúpenia od zmluvy o úvere voči odporkyňi. Z ohľadom na skutočnosť, že navrhovateľ sa odkupovaním a vymáhaním rizikových pohľadávok zaoberá profesionálne v rámci bežnej opatrnosti mal vynaložiť všetko úsilie aby zistil faktický stav pohľadávky. Mal sa informovať u účastníkov zmluvy o dôvodoch neplatenia. Sám navrhovateľ v konaní uviedol, uvádza sa to v uznesení Krajského súdu v Banskej Bystrici spis. zn. 43Cob 235/2011 zo dňa 31.1.2013 na strane 3 ods. 2, že navrhovateľ uviedol, že o podvodnom pláne na strane dlžníka Romana Fúsku sa dozvedel už júni 2006 z predvolania polície. To znamená, že navrhovateľ v rámci bežnej opatrnosti sa mal touto informáciou zaoberať a zisťovať do akej miery mohla ovplyvniť platnosť, respektíve neplatnosť predmetnej úverovej zmluvy, ktorú nadobudol postúpením od Prvej stavebnej sporiteľne. Okrem tohto podľa ustanovenia § 504 ods. 1 Občianskeho zákonníka, navrhovateľ bol povinný pred tým ako podal žalobu voči ručiteľke, odporkyňi písomne vyzvať dlžníkov zo zmluvy na plnenie ich záväzku zo zmluvy.

Takúto výzvu však navrhovateľ neurobil, respektíve nepreukázal, že by ju bol dlžníkom poslala. Dlžníka Fúsku na plnenie vôbec nevyzval a priamo podal žalobu voči odporkyni. Navrhovateľ nijako splnenie tejto povinnosti nepreukázal. Žalobu voči odporkyni podal navrhovateľ až v roku 2007, to jest v čase podania žaloby mal vedomosť o tom, že Roman Fúška pri uzatváraní úverovej zmluvy podvádzal a z ohľadom na všetky okolnosti navrhovateľ mal a mohol predpokladať, že táto úverová zmluva je neplatná. Použitie ustanovenia § 150 Občianskeho súdneho poriadku pripadá do úvahy len výnimočne a rozhodne nie vo vzťahu k navrhovateľovi. Zo strany odporkyne nedošlo k žiadnemu konaniu ani pochybeniu, ktoré by jej bolo možné vyčítať. Vždy sa správala čestne, zodpovedne a rešpektovala zákon. Jej finančná situácia je nie priaznivá žije len z dôchodku. Jej manžel je invalidný dôchodca. Viacej ako 15 rokov nemajú žiaden majetok ani žiadny iný príjem okrem dôchodkov. Navrhovateľ je obchodnou spoločnosťou so základným imanom 414 924,00 eur. Jeho majetkové pomery sú vysoko nadštandardné a zaplatenie celého konania, ktoré zaviniť jeho situáciu nijakým spôsobom negatívne neovplyvní. Nepriznanie náhrady trov konania odporkyni by malo na jej majetkové pomery aj na jej život veľmi nepriaznivé účinky a nepriaznivý dopad. Navrhujeme súdu aby, navrhovateľa zaviazal k úhrade trov konania v plnom rozsahu. Navrhovateľ nepreukázal existenciu žiadneho dôvodu vhodného osobitného zreteľa, ktorý by odôvodňoval nepriznanie náhrady trov konania úspešnému účastníkovi, ktorým je v tomto prípade odporkyňa. Uplatňujeme nárok na náhradu trov konania, ako aj trov odvolacieho konania. Právny zástupca odporkyne predložil súdu výpis z obchodného registra, kde je výška základného imania navrhovateľa, ako aj kópiu nálezu Ústavného súdu Českej republiky.

Podľa § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Podľa § 142 ods. 1 O. s. p., účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

V sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 142 ods. 1 O. s. p.). Aplikácia citovaného ustanovenia § 150 O. s. p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci, ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa treba prihliadať na osobné, majetkové, zárobkové a iné pomery všetkých účastníkov konania, a tiež na okolnosti, ktoré viedli účastníkov k uplatneniu práva na súde a ich postoj v konaní. Nepriznanie náhrady trov konania musí zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu a jedným z rozhodujúcich kritérií je aj to, aby sa takéto rozhodnutie nejavilo ako neprímeraná tvrdosť voči účastníkovi konania a aby neodporovalo dobrým mravom.

Ustanovenie § 150 O. s. p. nie je možné považovať za predpis, ktorý by zakladal jeho voľnú možnosť aplikácie (v zmysle svojvôle), ale ide o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým je potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania výnimočne prihliadnuť. Ustanovenie § 150 O. s. p. preto nie je možné vykladať tak, že je naň možné prihliadnuť kedykoľvek bez zreteľa na základné zásady rozhodovania o trovách konania.

Predpokladom použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa, avšak aj vtedy má byť jeho použitie výnimočné. Ide o odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 142 O. s. p.) i zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu. Je odôvodnená tým, že strohá aplikácia ustanovení o náhrade trov konania, by mohla v konkrétnych prípadoch viesť k nežiaducej tvrdosti. Aplikácia tohto ustanovenia má dopad na toho účastníka, ktorý by mal inak nárok na náhradu trov konania. Vo všeobecnosti možno povedať, že vždy treba zvažovať okolnosti konkrétneho prípadu, a to nielen na strane toho, v koho prospech má byť toto ustanovenie použité, ale aj na strane toho, komu inak patriaci nárok nie je priznaný, či totiž možno od neho spravodlivo požadovať, aby trovy konania znášal bez nároku na ich náhradu, keď mal v konaní úspech. Súd v danej veci poukazuje tiež na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 4M Cdo 11/2011 zo dňa 25. 10. 2012.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že v danom prípade neboli naplnené dôvody hodné osobitného zreteľa a tým nemohol súd uplatniť postup v zmysle § 150 ods. 1 O. s. p. Na pojednávaní zo dňa 12. 02. 2016 bolo preukázané, že finančná situácia odporkyne nie je priaznivá, žije len z dôchodku, jej manžel je tiež len invalidný dôchodca, obaja nedisponujú žiadnym majetkom, ani žiadnym iným príjmom okrem dôchodkov. Súd v danom prípade prihliadol aj na to, aký dopad bude mať takéto rozhodnutie na stranu, ktorá mala v konaní plný úspech (odporca) a má za to, že nepriznanie náhrady trov konania odporcovi by malo na jeho majetkové pomery aj na jeho život a život osôb, ktoré s ním žijú v jednej domácnosti nepriaznivé následky. Súd v danom prípade nemôže opomenúť skutočnosť, že odporca mal v konaní plný úspech a podľa názoru súdu zo strany navrhovateľa neboli dané dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 O. s. p.

Podľa § 13a ods. 1, 2 a 4 zákona č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmena vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za tieto úkony právnej služby:

- a) prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom,
- b) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom za každú skončenú hodinu,
- c) písomné podanie na súd alebo iný orgán alebo protistrane týkajúce sa veci samej,
- d) účasť na konaní pred súdom alebo iným orgánom a na konaní o zmieri, a to za každé začaté dve hodiny bez ohľadu na počet týchto za sebou nadväzujúcich úkonov vykonaných počas dvoch hodín; ak úkon alebo na seba nadväzujúce úkony trvajú viac ako štyri hodiny, patrí odmena za každé dve skončené hodiny,
- e) vypracovanie právneho rozboru veci,
- f) rokovanie s protistranou, a to za každú skončenú hodinu,
- g) návrh na predbežné opatrenie, ak k nemu dôjde pred začatím konania, odvolanie proti takémuto rozhodnutiu o predbežnom opatrení, návrh na obnovu konania, odvolanie, dovolanie, návrh na podanie mimoriadneho dovolania,
- h) vypracovanie listiny o právnom úkone alebo jej podstatné prepracovanie.

Odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny patrí za každý z týchto úkonov právnej služby:

- a) návrh na predbežné opatrenie, ak k nemu dôjde po začatí konania, návrh na zabezpečenie dôkazu alebo dedičstva,
- b) odvolanie proti rozhodnutiu, ak nejde o rozhodnutie vo veci samej, a vyjadrenie k takému odvolaniu,
- c) ak ide o výkon rozhodnutia alebo exekúciu, prevzatie a prípravu zastúpenia, návrh na začatie konania, vyjadrenie k takému návrhu, zastupovanie na pojednávaní, odvolanie proti rozhodnutiu a vyjadrenie k takému odvolaniu,
- d) ďalšia porada alebo rokovanie s klientom, kratšia ako jedna hodina,
- e) ďalšia porada alebo rokovanie s protistranou, kratšia ako jedna hodina,
- f) návrh na opravu odôvodnenia rozhodnutia, na odstránenie následkov zmeškania lehoty a na zmenu rozhodnutia o plnení v splátkach.

Za zastúpenie na pojednávaní, pri ktorom došlo iba k vyhláseniu rozhodnutia, patrí odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny. Za zastúpenie na pojednávaní, ktoré bolo odročené bez prejednávania veci, patrí odmena vo výške jednej štvrtiny základnej sadzby tarifnej odmeny.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a § 149 ods. 1 O. s. p. a zaviazal navrhovateľa, aby nahradil odporcovi trovy konania vo výške 1 673,81 Eur, konkrétne za 4 úkony á 270,54 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k návrhu, zastupovanie na pojednávaní zo dňa 24. 01. 2012 a zo dňa 12. 02. 2016), 2 úkony á 135,27 Eur (1/2 úkon) (vyjadrenie k odvolaniu a vyjadrenie k podanému návrhu) a 1 úkon za 67,64 Eur (1/4 úkonu) (zastupovanie na pojednávaní zo dňa 23. 10. 2014 bez prejednávania veci), pri tarifnej hodnote veci 11 582,76 Eur. Súd tiež priznal uplatnený režijný paušál spolu vo výške 54,50 Eur (7,21 Eur, 7,41 Eur, 2 x 7,63 Eur, 2 x 8,04 Eur a 8,54 Eur). Súd však poukazuje na chybu v počítaní, pričom súčet vyššie špecifikovaných položiek predstavuje sumu 1 474,84 Eur a nie 1 394,84 Eur. Súd mal preukázané, že právny zástupca odporcu je platiteľom DPH a preto mu ju priznal. Nakoľko si právny zástupca vyúčtoval trovy konania spolu vo výške 1 673,81 Eur (1 394,84 Eur + 20% DPH, t.j. 278,97 Eur) priznal mu ich súd tak, ako si ich uplatnil v predloženej vyúčtovaní zo dňa 15. 02. 2016.

Podľa § 224 ods. 1 O. s. p., ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 224 ods. 3 O. s. p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Dovolací súd vo svojom rozhodnutí č. k. 43Cob/235/2011 zo dňa 31. 01. 2013 skonštatoval, že podané odvolanie proti trovám konania navrhovateľ prostredníctvom jeho právneho zástupcu bolo dôvodné. Preto súd priznal navrhovateľovi v zmysle § 142 ods. 1 O. s. p. a § 149 ods. 1 O. s. p. trovy odvolacieho konania tak ako si ich uplatnil v podanom odvolaní, konkrétne vo výške 171,49 Eur za 1 úkon právnej služby a 270,54 Eur, uplatnený režijný paušál vo výške 8,54 Eur a pripočítal k tomu 20% DPH.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Banskej Bystrici, a to písomne v troch vyhotoveniach. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.